

Lemmen kirjuri

Kirj. Jukka Aaltio

1925

Kyösti Valtonen

Kustantaja:
KUSTANNUSLIIKE SAMPO
Uusikaupunki

Kirjekaavio rakkaus- ja kosimaskirjeille.

1.

Kallis Laura.

Turhaan koettaisin minä salata niitä tunteita, jotka vastaan seisomatta ovat valloittaneet sydämeni, jos et Sinä, kallis Laura, hylkää niitä. Sinä olet jo varmaan havainnut sen syvän vaikutuksen, minkä sinä olet tehnyt nuorukaiseen, joka ei pitäisi mitään onnea korkeampana kuin sen, että hän tietäisi Sinun sydämesi, ei halveksivan hänen mielihartauttansa. Levottomana kysyn minä itseltäni, kuinka voisin minä ilmoittaa Sinulle tunteeni ja vavisten odotan minä tuomiota. Oi kuinka mielelläni tahtoisin Sinulle selittää kuinka äärettömästi minä rakastan ja arvossa pidän Sinua. Kuinka usein ovatkaan tunteeni ilmaukset kielelläni pyörineet! Mutta minä en ole uskaltanut ilmaista niitä. Kuinka levoton olenkaan tahtonut silmistäsi lukea sitä tunnetta mikä Sinussa² lienee minua kohtaan! Onko se vaan ystävyys ja hyväntahtoisuus? Oi, mi-

nussa on Sinua kohtaan jotain lämpimämpää tunnetta, minä tunnen harrasta rakkautta. Tunnen että olen peräti onneton jos et Sinä vastaa tähän sydämelliseen esitykseeni; jos ei Sinun sydämessäsi myös asu sitä vastaava tunne. Voi, minä menehdyn levottomuudesta, kunnes olet tuominnut kohtalostani, kunnes olet sanonut kuinka otat vilpittömän tunnustukseni vastaan! Älä anna minun kauvan olla tässä tuskallisessa epä tietoisuudessa, vaan lahjoita minulle yhdellä ainoalla rivillä suloisin toivo tai katkerin tuska!

Sinun kallis Laura

Halpa-arvoinen ihailijasi
Vilho R.

2.

Arvoisa neiti!

Teidän minulle tutut, jalot ajatuksenne rohkaisevat minua kirjoittamaan tätä kirjettä. Saatuaani onnen tulla tuttavuuteen Teidän kanssanne ja edelleen jatkuvassa kanssakäymisessä opittuani tuntemaan Teitä, sanoo minulle sydämeni, että Teissä olen löytävä elämänkumppanini, jommoista itselleni ha-

luan. Kun nyt ei ainoastaan taipumus vaan myös talouteni vakavasti káskee minua etsimään puolisoa joka miellyttävänä seisoo rinnallani, niin en sen kauemmin viivyttelen hankkiessani tulevan elämäni suhteen varmaa tietoa tällä suoralla kysymyksellä: Voitteko myöntyä minun toivomukseeni? Niinkuin tiedätte, on minulla hyvä toimeentulo ja minä olen sitäpaitsi lujasti päättänyt koettaa tehdä Teidät onnelliseksi jos Te tahdotte koko elinajaksi lahjoittaa minulle sydämenne ja kätenne. Tehkää sentähden hyvin ja antakaa selitys, että pääsen tästä epä-tietoisuudesta. Samoin kuin minä, toivon Teidänkin antavan minulle hyvin mietityn ja päättävän vastauksen. Olkoon millainen tahansa, olen aina oleva uskollinen ystävänne ja jos Te lahjoitatte minulle vastalempenne, katsoisin sitä onneksi, jonka äärettömyys käy yli rohkeimpienkin toiveitteni.

Antakaa anteeksi että kirjeessä ilmoitan siitä mitä suullisestikin olisin voinut sanoa. Ikävöimisellä odottaen vastaustanne, arvoisa neiti, kirjoittaa

uskollinen ihailijanne

N. N.

Armas Anni.

Minä olen liian kauvan tuntenut ja arvossa pitänyt sinua, hyvä Anni, etten olisi syvästi ihastunut Sinun hyvään sydämeesi, herttaiseen sävyisyyteesi ja kaikkiin yleviin ominaisuuksiisi. Minä tiedän etteivät sydämeni tunteet voi olla Sinulle oudot. Sinun on täytynyt huomata kuinka hartaasti minä olen kiintynyt Sinuun, Anni kultaseni! Tämä tunne Sinua kohtaan on ylen vahva, ylen pysyväinen, jonka tähden se saattaa minut hartaasti toivomaan saadakseni alati tuntea itseni onnelliseksi Sinun rinnallasi. Jos Sinulla on samat tunteet minua kohtaan, jos tunnet sydämesi taipuvaksi minun kanssani jakamaan tämän elämän onnea ja vaivoja, jos uskot meidän keskinäisellä rakkaudella ja luottamuksella taitavamme sulostuttaa toistemme elämää, niin rohkenen tarjota Sinulle kättäni, miehen kättä jolla on vilpitön tarkoitus kaikissa oloissa, joka ei mitään tahdo enemmän kuin Sinun etuasi, joka ei tiedä mitään kalliimpaa kuin Sinun sydämesi. Jos havaitset itsesi onnelliseksi näistä minun

mielipiteistäni, niin tee siis minut onnellisimmaksi ihmiseksi maan päällä myöntävällä vastauksellasi sydämelliseen pyyntööni. Vaikkapa olisinkin erehtynyt tunteesi suhteen minua kohtaan, en minä herkene hartaalla hellyydellä ja lemmellä toivomasta Sinun parastasi, kadehtimatta sitä, joka minua onnellisempänä saa olla kätesi ja sydämesi omistaja.

Vilpitön ystäväsi

N. N.

4.

Kunnioitettu neiti.

Minä en tiedä pitääkö minun lukea se päivä onnellisimmaksi elämässäni, jona Teidän isänne otti minut liiketoverikseen; sillä jos onnetar soikin minulle sen edun, että sain edistää itseäni ammatissani, niin olen taas kadottanut vapauteni, menettänyt sydämeni levon sen jälkeen kun Teidät ensikerän näin. Tähän asti olen syvälle kätkenyt rakkauteni Teihin, mutta nyt ei se enää ole mahdollista. Salattu lempi kosti hirveästi,

se haavoitti minua, enkä minä voinut koh-
talossani toivoa milloinkaan helppoitusta. Su-
runi oli suuri nähdessäni ympärillänne nuor-
ria miehiä, joita minun valitettavasti oli pi-
dettävä itseäni etevämpinä, vaikka ei heillä
olekaan niin harrasta rakkautta Teihin kuin
minulla. Minun varani ovat tosiaan vaan
keskinkertaiset ja minun täytyy peljätä että
isänne on myöntävä tyttärensä käden sille
jonka omaisuus on sen vertainen. Taikka
rankaisetteko Te minua vihallanne, kun olen
ollut kyllin rohkea ilmaisemaan rakkauteni
Teihin? Minä uskallan sen kuitenkin vaikka
senkin uhalla että poistan onnen vielä kau-
emmaksi luotani. Mutta olkoonpa: olkoon
toivottomuus minulle sallittu. Minä kyllä
kärsin, koska olen valmis uhraamaan hen-
keni Teidän edestänne.

Myöntykää kunnioitettu neiti kuitenkin
yhteen rukoukseen: antakaa minun tietää
saanko toivoa mitään tulevaisuuden suhteen
että varallisuuden eroitus ei vastedes ole
estävä lähenemistä. Mutta jos ei minulle
suoda tätä onnen toivoa, niin minä ikuisella
vaitiololla koetan unohtaa elämän suloisinta
unelmaa.

Vastaanottakaa vilpitön vakuutus hartaimmasta kunnioituksesta.

Teidän palvelijanne
N. N.

5.

Kallisarvoinen neiti.

Teidän hyvä sydämenne, lahjakkuutenne ja — miksei — kaunis muotonne yhdessä nieluisen ja viehättävän olennon kanssa ovat ominaisuuksia, jotka Teitä ensikerran nähdessäni herättivät minussa tunteita, joihin myös on liittynyt totisin kunnioitus. Siitä syystä katson lähempää yhdistystä Teidän kanssanne perin onnelliseksi minulle. Minä kysyn siis Teiltä saatatteko myöntyä rupeamaan elämänkumppanikseni. Toisin sanoen: tahdotteko yhdistää kohtalonne minun kohtalooni. Sentähden sanon Teille teeskentelemättä että minulla Teitä kohtaan on hartain mielisuosio ja kunnioitus. Jos Te tyytyisitte elämään yhdessä minun kanssani niin minun hartain toivoni olisi täytetty. Jos taas vastauksenne ei ole mieleni mukainen, en

kuitenkaan lakkaa olemasta Teidän harras
ystävänne ja palvelijanne

N. N.

6.

Jalomielinen rouva.

Siinä hartaassa toivossa että Te, hyvä rouva, pidätte minua vilpittömänä ystävänä, tunnen itsessäni vähempää ujoutta ilmaistakseni ja selittääkseni jo kauan minulla ollutta tunnetta semmoisella rohkeamielisyydellä, jota ette katsone sopimattomaksi miehelle joka jo on ennättänyt nuoruuden haaveksimisia edemmäksi.

Te tunnette minun olosuhteeni, Te tiedätte ettei vastenmielisyys aviosäädyn suhteen ole pysyttänyt minua tähän asti naimattomana, sen on tehnyt ainoastaan toimeentulon vajavaisuus ja pelko että saattaisin itseni ja perheeni puutteellisiin oloihin. Viime aikoina on varallisuuteni kuitenkin muuttunut edukseni, olen tullut vakavalle pohjalle ja sellaisesta pulasta vallan vapaaksi. Mutta asiatoimeni laventamisen ohessa tunnen minä harrasta tarvetta elämänkumppanista, en ha-

luaisi olla kauempaa yksin, ja talouteni tarvitsee myös hyvässä kunnossa pysyäkseen toimellisen vaimon huolellisuutta, järjestelyä ja säästäväisyyttä. Jos Te ette ole sidottu leskenä pysymisen lupauksella, jos en minä ole Teistä vastenmielinen ja jos uskotte että, vaikka en voikaan korvata edesmenneen miehenne kadottamista, minä toki voinen lieventää kaipausta, niin Teitä sydämellisesti ja ikävöimisellä pyydän suostumaan pyyntööni ja lahjoittamaan minulle kätenne, ja minä voin vakuuttaa, että niin paljon kuin minuun tulee Te ette milloinkaan saa syytä katua päätöstänne. Hartaimmalla mielisuosiolla ja kunnioituksella

Vilpitön palvelijanne

N. N.

7.

Neiti N. N:lle.

Kauan olen minä hiljaisuudessa katsellut Teitä häiritsemättä tekojanne. Nyt en kauemmin saata olla vaiti olluksi, ilmoittamatta Teille, että menettelytapanne on huono mi-

nuu kohtaan. Karttaen lähempää selitystä, sillä asia ei siitä muutu, tahdon vaan mainita että olette käyttänyt minun rakkauttani ainoastaan välikappaleena, päästäksenne hollhoojanne valvonnasta vapaampaan valtaan, tahtomatta olla minun omani puhtaalla sydämellisellä lemmellä, josta kuitenkin suunne mitä suloisemmilla sanoilla on usein vakuuttanut. Nyt on se harha täydellisesti hälvennyt, kaikeksi onneksi toki hyvään aikaan. Tuttavuutemme alusta olen minä rakastanut Teitä kaikella sydämeni lämmöllä ja niin kovasti kun sentähden tunnenkin sen itseeni sattuneen, kiitän kuitenkin lempeää onnetarta sen sallimuksesta. Minä pidän meidän tähän asti ollutta ystävyyttämme rauenneena. Eläkää onnellisena.

N. N.

1.

Hyvä Vilho.

Mitä minun pitää Sinulle, Vilho kulta, vastata? Minä vastaanotin kirjeesi sillä iloisella aavistuksella että se sisältäisi jotakin suloista — olihan se jo tervetullut sen vuoksi

että se oli Sinulta! Mutta kuinka minä hämmästyinkään havaitessani tunteen todeksi, jota tuskin olen voinut aavistaa, vielä vähemmin saada selvitettyksi mielessäni. Oi, minä kyllä tunnen että Sinä olet äärettömän kallis sydämelleni, mutta en uskaltanut itselleni tunnustaa että se tunne oli niin syvää, niin tärkeä koko Sinun elämäsi edulle kuin kirjeestäsi näin. Sinä odotat vastusta joka antaa päätöksen kohtalollesi. Voi Vilho, onko minulla oikeus vastata? Onko minulla oikeutta suoraan sanoa? Sinun jalo uskalluksesi sen tosin ansaitsee, mutta minä en tohdi sanoa kaikkea, mitä sydämeni tuntee! Minä en tohdi paperin haltuun uskoa lauseita, jotka ovat tärkeitä elämäni onnelle ja jotka kenties ikipäiviksi riistäisivät levon minulta. Hyvä Vilho! Ole vakuutettu ettei kukaan likemmin ja hartaammin ota osaa kohtaloosi kuin minä, ja mahtaako se lempeä huoli Sinun levollisuutesi suhteen, jonka olemista minä en voi salata, olla yhtä rakas Sinun sydämellesi kuin se on pyhä minun sydämelleni.

Totinen ystäväsi

Laura.

Arvoisa herra.

Teidän kirjeenne ja sen odottamaton sisältö ei voinut muuta kuin nostaa kiitollisuutta, minun vaatimukseni eivät koskaan ole olleet semmoiset, etten pitäisi itseäni onnellisena kunnianarvoisen miehen rakkaudesta, hiljaisessa ja huomaamattomassa piirissä, joka on raskauttavista huolista vapaa, mutta kuitenkin kaipaa työteliäisyyttä. Minä en ole katsonut tarvitsevani salata näitä ajatuksiani, vaikka minun täytyy pyytää ettette pidä niitä vastauksena kirjeeseen. Minä en, niinkuin tiedätte, oleskele vanhempieni luona, ja koko elämässä näin tärkeässä asiassa ei ole ainoastaan velvollisuuteni vaan tarpeellistakin kuulustaa heidän mieltään. Minä kirjoitan heille huomenna ja pyydän isäni antamaan Teille päättävän vastauksen. Kuin ikänä se tulee olemaan, pyydän Teitä olemaan vakuutettu siitä totisesta arvonnosta, piirrän

Palvelijattarenne

N. N.

Herra Luutnantti.

Teidän ilmoituksenne on minulle sangen kunnioitettava, mutta kuitenkin minä epäilen että ylen korkealle arvelette ansioitani; että minä Teidän arvelustanne olisin sopiva tulemaan puolisoskenne. Minä olen vielä nuori, kasvatettu kodilliseen yksinkertaisuuteen ja sitä suuren maailman seuraelämän tuntemusta vailla jota pitää Teidän morsiamenne olla, hänen hankkiakseen itselleen arvoa niissä seurakeskuksissa, joita Te voitte avata hänelle. Sen askeleen astuminen jota olette minulle ehdottanut, on ylen tärkeä minun suostuakseni siihen ilman tarkkaa edeltäpäin tutkimista ja ajattelemista ja sanottujen asi-anhaarain vuoksi en kuitenkaan hylkää tarjoustanne jos katsotte minun sopivan puolisoskenne tämän selityksen jälkeen, ja tunnustaa minulle aijotun kunnian ja Teidän luottavaisuutenne minuun.

Kunnioituksella**N. N.**

Herra Kauppias.

Teidän odottamaton kirjeenne ja kunnioitava tarjous jonka se sisältää, ovat liian paljon hämmästyttäneet ja mielistelleet minua, että minun olisi mahdollista heti vastata siihen niin vakaasti kuin pitäisi. Te tiedätte että minulla on ollut ylen paljon kokemusta maailmassa, voidakseni tarkoin miettimättä astua niin tärkeätä askelta kuin se, joka Teidän mielitelevä ystävyytenne minua koskee. Pyydän Teitä suomaan anteeksi että anon saadakseni ajatusaikaa ja että Te vielä tarkemmin tutkisitte sydäntänne josko se voipi tuntea itsensä onnelliseksi niistä ominaisuuksista joita Teidän hyvyysenne luulee minussa olevan suuremmassa mitassa. Se kunnioitus, joka minulla aina on ollut Teitä kohtaan, on muuttunut sulimmaksi kiitollisuuoeksi, kun havaitsen kuinka suuren arvon Te panette minun persoonalleni, tarjotessanne minulle onnea, jota saatatte tarjota vaan sille, jolle omistatte suurinta luottamustanne. Sallikaa minun samalla luottamuksella vastata. Minä olen pyytännyt vähän ajatusaikaa, en epäillen ylevää luonnetanne ja vilpitöntä aikomustanne, sillä minä pidän

Teitä siksi korkeassa arvossa, väärin tunteakseni ominaisuuksianne, vaan osaksi sentähden että minun täytyy tutkia itseäni, osaksi siitä syystä että voin kysyä neuvoa sukulaisiltani, jotka kyllä eivät tule määräämään päätöstäni, mutta joiden neuvoille ja ajatuksille olen velvollinen arvoa antamaan ja joiden ystävyydelle on syytä saada minun luottamukseni. Sydämellisimmällä kunnioituksella olen Teidän nöyryn palvelijanne

N. N.

Arvoisa isäntä.

Kirjoittaessanne minulle näen ilokseni, että olette huomioon ottaa minun tyttäreni Amandan ja tahdotte tarjota kätenne hänelle. Katson asiaa siltä kannalta että ei lapsia pidä pakoittaa, kun heidän on niin tärkeä askel otettava. Otin tytön puheilleni, näytin hänelle kirjeenne ja kuulin suurimmalla mielihyvällä että hän mielellään suostuu tulemaan vaimoksenne. Kuten tiedätte, en minä juuri ole laajapuheinen vaan mainitsen ainoastaan, että Teitä tyttäreni ikävöitsee ja että se on oleva onnellinen päivä jolloin voin Teitä syleillä vävynäni.

Isällisellä ystävyydellä N. N.

Herra N. N.!

Teidän käytöksenne on syvästi loukannut minua, niin että minun täytyy sanoa irti ystävällisistä väleistä kanssanne. Minä voin olla iloinen että opetitte minua tuntemaan huonoja tapojanne ennen kuin se oli myöhäistä minulle, sillä kun Te jo ennen häitä käyttätte itseänne niin sopimattomasti, mitä sitten minulle on jälkeinpäin odotettava? Totta on että humalatilanne oli syynä käytöksenne — mutta saako se mennä niin pitkälle mieheltä joka tahtoo olla sivistynyt? Muuten sain minä samassa tilaisuudessa tietää että Teidän laitanne on usein niin ollut ja että Te ylimalkaan olette viinaan menevä. Sentähden sanon minä suoraan: juopon kanssa en minä tahdo mennä naimisiin, ja välttääkseni enempää mielipahaa, pyydän Teitä tästedes olemaan luokseni tulematta. Ne kihlat, jotka Teiltä olen saanut, lähetän myös takaisin ja vaadin myös saada takaisin sen sormuksen, joka joutui niin arvottomiin käsiin

N. N.

Uusikaupunki, Vakkas-Suomen Kirjapaino 1925